

Seat No. : _____

FA-09
March-2007
Sanskrit (Main)
महाभारते – ‘सभापर्व’ (५०-६३)
Paper-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (१) आ प्रश्नपत्र ७० गुणानुं छे.
(1) This question paper is of 70 marks.
(२) प्रश्नपत्रमां आपेलो क्मांक ४ उत्तरवलीमां लपो.
(2) Write the same question number in answer book as mentioned in the question paper.

१. नीयेनामांथी गमे ते चार श्लोकोनुं भाषांतर करी सविस्तर समजावो : १५
1. Translate and explain any **four** of the following verses : 16
- (१) शत्रुपक्षं समृध्यन्तं यो मोहात्समुपेक्षते ।
व्याधिराप्यायित इव तस्य मूलं छिनति सः ॥ ५०-२३
- (२) नेह क्षत्तः कलहस्तप्स्यते मां, न चेद्वैवं प्रतिलोमं भविष्यत् ।
धात्रा तु दिष्टस्य वशे किलेदं सर्वं जगच्चेष्टति, न स्वतन्त्रम् ॥ ५१-२५
- (३) मधु वै माध्विको लब्ध्वा प्रपातं नावबुध्यते ।
आरुइय तं मज्जति वा पतनं वाधिगच्छति ॥ ५५.४
- (४) यश्चित्तमन्वेति परस्य राजन्वीरः कविः स्वामतिपत्य दृष्टिम् ।
नावं समुद्र इव बाल नेत्रामारुइय घोरे व्यसने निमज्जेत् ॥ ५६.४
- (५) उत्सङ्गेन व्याल इवाद्धतोऽसि मार्जारवत्प्रोषकं चोपहंसि ।
भर्तृध्नत्वान्न हि पापीय आहुस्तस्मात्क्षत्तः किं न बिभेषि पापात् ॥ ५७.३
- (६) अजो हि शस्त्रमखर्ना कलैकः शस्त्रे विपन्ने पद्भिरपास्य भूमिम् ।
निकृन्तनं स्वस्य कणुस्य घोरं तद्वद्वैरं मा खनीः पाण्डुपुत्रैः ॥ ५९.८
- (७) एवम् नूनं व्यदधात्संविधाता स्पर्शावुभौ स्पृशतो धीरबालौ ।
धर्मं त्वेकं परमं प्राह लोके स नः शमं धास्यति गोप्यमानः ॥ ६०.१३
- (८) अर्धं हरति वै श्रेष्ठः पादो भवति कर्तृषु ।
पादश्चैव सभासत्सु ये न निन्दन्ति निन्दितम् ॥ ६१.७०

२. नीयेनाभांथी गमे ते थार शब्दो पर विवरणात्मक नोध लभो : १२
2. Write explanatory notes on any **four** of the following : 12
- (१) आजमीढ
 (२) सप्ततन्तुमहाध्वरम्
 (३) याज्ञसेनि
 (४) राधेयः
 (५) अवभृथस्नान
 (६) इष्टापूर्तम्
 (७) त्रयः अधनाः
 (८) व्यसनानिमहीक्षितानि
३. नीयेनाभांथी गमे ते भे विशे समीक्षात्मक नोध लभो : १४
3. Write critical notes on any **two** of the following : 14
१. 'सभापर्व' – शीर्षक
 1. The title – 'सभापर्व'
 २. युधिष्ठिर – शकुनि संवाद
 2. Udhishthir – Shakuni Dialogue.
 ३. विकर्णनी उक्ति
 3. The talk given by Vikarna.
 ४. द्रौपदीनो प्रकोप
 4. Draupadi's anger.
४. सभापर्वने आधारे विदुरनुं पात्रालेखन करो. १४
4. Draw the character sketch of vidur on the basis of Sabhaparva. 14
- अथवा/OR**
४. द्युत प्रसङ्गः – थर्था करो.
 4. Discuss the Duta-Prasang.
५. महाभारतना संस्करणो सविस्तर समजावो. १४
5. Explain the different names of Mahabharata. 14
- अथवा/OR**
५. 'भारतं पञ्चमो वेदः' – समजावो.
 5. Explain – 'भारतं पञ्चमो वेदः' ।